

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

29. januar – 2. februar 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Februar 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 2. 2. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.958,61	1,38%	18,63%
Dow Jones Industrial	SAD	38.654,42	1,43%	13,51%
NASDAQ	SAD	15.628,95	1,12%	28,10%
Dax 30	Nemačka	16.918,21	-0,25%	9,09%
CAC 40	Francuska	7.592,26	-0,55%	5,94%
FTSE 100	Velika Britanija	7.615,54	-0,26%	-2,62%
NIKKEI 225	Japan	36.158,02	1,14%	31,95%
Shanghai Composite	Kina	2.730,15	-6,19%	-16,89%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	2,66%	3,5	16,6
	10y	2,24%	-5,8	15,9
Francuska	2y	2,59%	2,1	-5,6
	10y	2,74%	-4,3	23,0
Španija	2y	2,82%	2,2	11,5
	10y	3,17%	-3,3	17,6
Italija	2y	3,18%	9,2	33,2
	10y	3,81%	-0,8	-8,6
UK	2y	4,42%	6,9	122,0
	10y	3,92%	-4,6	91,2
SAD	2y	4,37%	1,6	26,2
	10y	4,02%	-11,6	62,9
Kanada	2y	4,06%	0,4	39,7
	10y	3,38%	-14,4	55,2
Japan	2y	0,08%	3,8	10,6
	10y	0,67%	-4,2	17,5

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0784	-0,74%	-1,15%	USD/EUR	0,9273	0,98%	1,16%
EUR/GBP	0,8546	0,01%	-4,08%	USD/GBP	0,7925	0,56%	-2,96%
EUR/CHF	0,9356	-0,30%	-6,10%	USD/CHF	0,8676	-0,17%	-5,02%
EUR/JPY	160,17	-0,37%	14,28%	USD/JPY	148,53	0,28%	15,60%
EUR/CAD	1,4522	-0,71%	-0,04%	USD/CAD	1,3467	0,04%	1,11%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,91%	0,2	200,4	5,32%	0,0	76,0	5,19%	0,0	126,2	1,69%	-0,9	74,6
1M	3,86%	-0,7	160,2	5,32%	-1,4	75,5	5,19%	-0,2	132,1	1,69%	-0,1	75,1
3M	3,90%	1,3	136,0	5,29%	-2,7	59,3	5,20%	-0,6	118,9	1,70%	-0,1	98,6
6M	3,84%	-3,6	80,8	5,10%	-6,1	26,2	5,13%	-2,9	94,5	1,71%	0,0	131,2
12M	3,54%	-6,0	9,1	4,69%	-10,6	-14,7	4,81%	-7,3	54,9	1,54%	1,4	162,8

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0,25	14. 9. 2023.	7. 3. 2024.	4,00
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	20. 3. 2024.	5,25–5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	21. 3. 2024.	5,25
Banka Kanade	5,00	0,25	12. 7. 2023.	6. 3. 2024.	5,00
Narodna banka Švajcarske	1,75	0,25	22. 6. 2023.	21. 3. 2024.	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,74% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0780 do 1,0898 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0784 do 1,0873 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedjeljak je evro oslabio nakon obraćanja pojedinih članova ECB-a, koji su istakli da postoji mnogo dokaza da inflacija usporava ka ciljanom nivou od 2%. Član ECB-a Senteno rekao je da bi trebalo da ECB počne da snižava kamatne stope ranije, kao i da smatra da su gotovo svi šokovi zbog kojih su cene rasle nestali. U nastavku dana, kurs EUR/USD je nastavio da slabi i dan je završio na nivou od 1,0812 američkih dolara za evro.

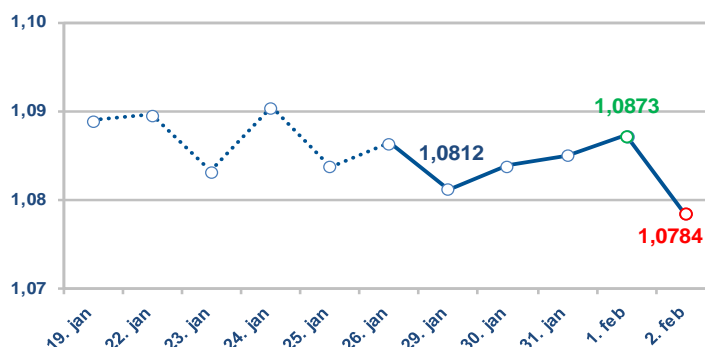
U utorak je dolar oslabio usled pozicioniranja tržišnih učesnika pred sastanak FED-a (koji je usledio narednog dana), koji su očekivali da bi FED na sastanku mogao nagovestiti raniji početak smanjenja kamatnih stopa. S druge strane, na jačanje evra uticali su objavljeni podaci o rastu BDP-a u zoni evra, koji su bili nešto bolji od očekivanja. Prema preliminarnim podacima, BDP zone evra stagnirao je u četvrtom tromesečju u odnosu na prethodna tri meseca, a očekivalo se da se ponovi pad od 0,1% iz trećeg tromesečja.

Evro tokom izveštajnog perioda oslabio za 0,74% prema američkom dolaru

U sredu je nastavljeno slabljenje dolara, nakon objavljivanja podataka o broju radnih mesta u privatnom sektoru SAD, koji je u januaru povećan za 107 hiljada, ispod očekivanja (150 hiljada) i podatka iz decembra (158 hiljada, revidirano sa 164 hiljade). U nastavku dana, usledio je sastanak FED-a, gde je doneta odluka da se referentna kamatna stopa zadrži na nepromenjenom nivou od 5,25–5,50%. Nakon sastanka predsednik FED-a Pael izjavio je da FED neće otpočeti sa smanjenjem restriktivnosti monetarne politike, dok ne bude uveren da se inflacija kreće ka ciljana 2%, kao i da smatra da neće dostići potreban nivo uverenja u martu. Kurs EUR/USD na dnevnom nivou porastao je i dan je završio na nivou od 1,0850 američkih dolara za evro. Nakon zatvaranja evropske sesije trgovanja, dolar je ojačao, pošto su tržišni učesnici posle govora Pauela smanjili očekivanja o ranijem početku monetarnog puštanja.

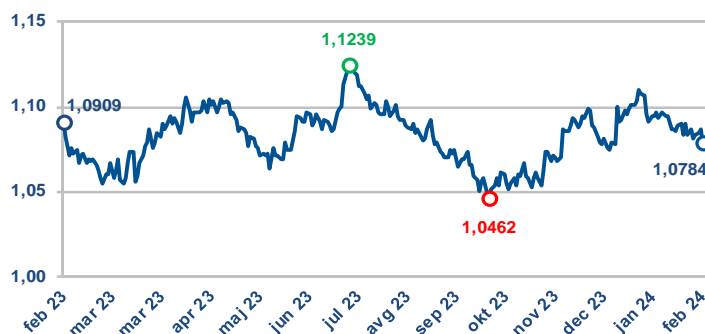
U četvrtak je evro ojačao nakon objavljivanja podataka o inflaciji u zoni evra, koji su bili nešto iznad očekivanja. Godišnja inflacija u zoni evra, prema preliminarnim podacima, u januaru je iznosila 2,8% (očekivano 2,7%), nakon što je u decembru iznosila 2,9%. U nastavku dana objavljeni su podaci o broju novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, koji je povećan sa 215 hiljada na 224 hiljade, a očekivalo se smanjenje na 212 hiljada. Nakon objavljivanja podataka dolar je oslabio, usled očekivanja tržišnih učesnika da će podaci o broju radnih mesta van sektora poljoprivrede (koji su usledili u petak) pokazati da tržište rada slabi. Valutni par EUR/USD dan je završio na nivou od 1,0873 američka dolara za evro, što ujedno predstavlja najvišu vrednost zabeleženu na zatvaranju u izveštajnom periodu.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

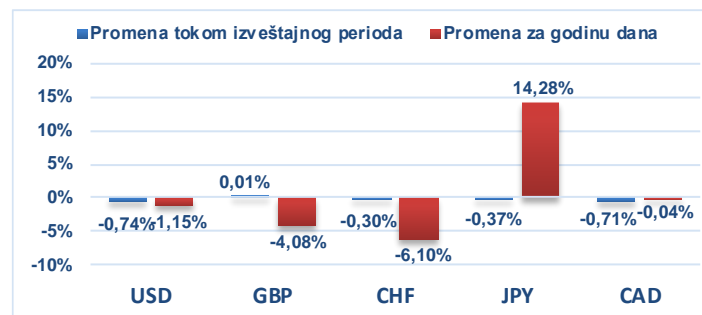
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak je dolar znatno ojačao nakon objavljivanja podataka koji su ukazali na snažno tržište rada u SAD. Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u januaru je povećan za 353 hiljade u odnosu na prethodni mesec, znatno više od očekivanja (185 hiljada) i najviše za poslednju godinu dana, dok su podaci za prethodna dva meseca revidirani naviše za ukupno 126 hiljada. Takođe, zarade su zabeležile najveći mesečni rast (0,6%) od marta 2022. godine, dok je stopa nezaposlenosti zadržana na 3,7%.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0784 američka dolara za evro, što predstavlja najnižu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD najvećim delom ostali su gotovo nepromenjeni, osim na delu krive od pet godine i duže, gde su smanjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 2 b.p., na 4,37%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 12 b.p., na 4,02%.

U prvom delu izveštajnog perioda, prinosi su opali usled očekivanja tržišnih učesnika da bi FED mogao ranije početi sa smanjenjem kamatnih stopa, što je praćeno i objavljivanjem podataka o broju radnih mesta u privatnom sektoru SAD, koji su ukazivali na potencijalno usporavanje tržišta rada. Ipak, predsednik FED-a Pael izjavio je nakon sastanka da FED neće otpočeti sa smanjenjem restriktivnosti monetarne politike, dok ne bude uveren da se inflacija kreće ka ciljane 2%, kao i da smatra da neće dostići potreban nivo uverenja u martu. Takođe, podaci objavljeni u petak ukazali su na otpornost tržišta rada, što je sveukupno uticalo da tržišni učesnici delimično smanje svoja očekivanja o ranijem početku monetarnog popuštanja.

FED je na sastanku, koji je održan 31. januara, zadržao referentnu kamatnu stopu na nepromenjenom nivou (5,25%–5,50%), uz nastavak smanjenja aktive u okviru bilansa stanja FED-a prema ranije utvrđenom tempu. Na konferenciji za štampu nakon završetka sastanka Pael je izjavio da inflacija usporava, bez posledica po tržište rada, ali da je i dalje na povišenoj, kao i da dalji tok kretanja inflacije ostaje neizvestan. Pael je rekao da su kamatne stope najverovatnije na vrhuncu i da će biti prikladno smanjiti restriktivnost monetarne politike u određenom trenutku u toku godine ako ekonomija nastavi da se kreće u skladu sa očekivanjima. Takođe je izjavio da prerano ili preterano smanjenje kamatnih stopa može dovesti do negativnih posledica, što bi zahtevalo još restriktivniju monetarnu politiku kako bi se inflacija vratila na nivo cilja.

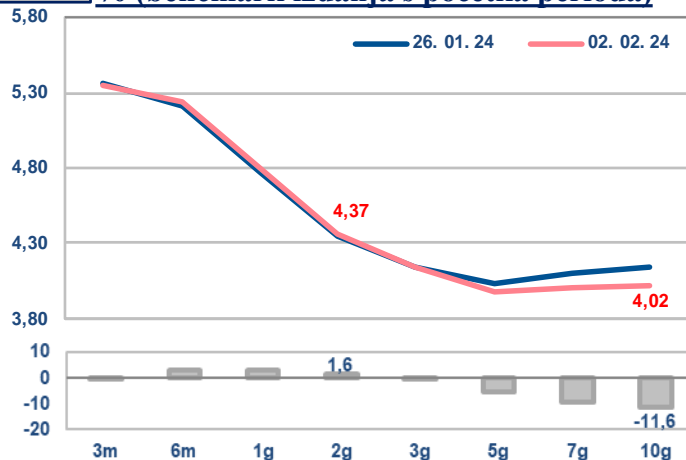
Dobri podaci pokazali da je tržište rada u SAD i dalje izuzetno otporno

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u januaru je povećan za 353 hiljade u odnosu na prethodni mesec, više od očekivanja (185 hiljada) i u odnosu na podatak iz decembra koji je iznosio 333 hiljade (revidirano sa 216 hiljada), čime je zabeležio najveći rast u prethodnoj godini dana. Rast zarada (po radnom satu) iznosio je 0,6% u odnosu na prethodni mesec, čime je zabeležen najveći mesečni rast od marta 2022. godine, nakon rasta od 0,4% u decembru, dok se očekivao rast od 0,3%. U odnosu na isti mesec prošle godine rast je iznosio 4,5%, dok se očekivalo da iznosi 4,1%, nakon rasta od 4,3% s kraja prethodnog meseca (revidirano sa 4,1%). Stopa nezaposlenosti je ostala na nepromenjenom nivou od 3,7% (očekivano 3,8%). Takođe, stopa participacije radne snage ostala je na nepromenjenom nivou (62,5%), a očekivalo se da se poveća na 62,6%.

ISM indeks proizvodnog sektora SAD u januaru je povećan sa 47,1 na 49,1, čime se našao na najvišem nivou u prethodnih 15 meseci, dok se očekivao rast na 47,2. Komponenta novih porudžbina zabeležila je rast na 52,5, sa 47,0, koliko je iznosila prethodnog meseca, čime se našla na najvišem nivou od maja 2022. godine, dok se očekivao rast na 48,2. Komponenta indeksa koji se odnosi na cene takođe je zabeležila rast, sa 45,2 na 52,9.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg. ■ promena (u baznim poenima)

1.10

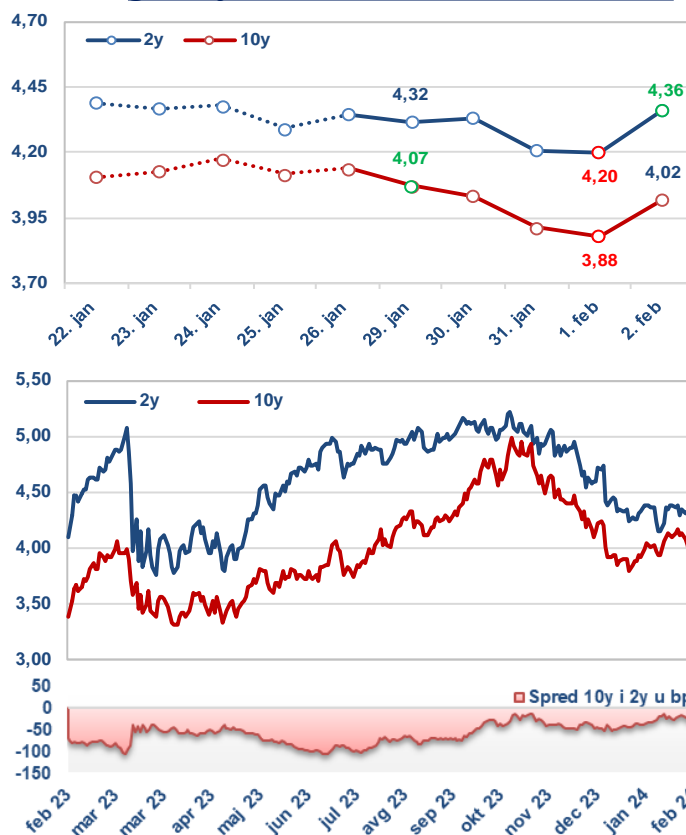
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede, u hiljadama	Jan.	185	353	333
ISM indeks proizvodnog sektora	Jan.	47,2	49,1	47,1
Broj radnih mesta u privatnom sektoru SAD, u hiljadama	Jan.	150	107	158

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su na najkraćim ročnostima (tri meseca) i na ročnostima dužim od četiri godine, dok su blago povećani na ročnostima od šest meseci do tri godine. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 3 b.p., na 2,66%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 6 b.p., na 2,24%.

U prvoj polovini nedelje prinosi su opali, pošto su tržišni učesnici očekivali da će ECB ranije početi sa smanjenjem kamatnih stopa, dok su tokom druge polovine nedelje rasli, nakon obraćanja predsednika FED-a Pauela i objavljivanja podatka o broju radnih mesta van sektora poljoprivrede u SAD.

Inflacija u Nemačkoj, prema preliminarnim podacima, u januaru je iznosila -0,2% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, a nakon rasta od 0,2% u decembru, dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine rast iznosio 3,1%, ispod očekivanja (3,2%) i podatka na kraju prethodnog meseca (3,8%). Podaci sugerišu da je pad inflacije posledica negativnih doprinosa troškova energije za domaćinstva i transporta.

Inflacija u zoni evra, prema preliminarnim podacima, iznosila je -0,4% u januaru u odnosu na prethodni mesec i bila je u skladu sa očekivanjima, nakon 0,2% u decembru. U odnosu na isti mesec prethodne godine inflacija je iznosila 2,8% i bila je iznad očekivanja (2,7%), a nakon 2,9% u decembru. Bazna inflacija je smanjena sa 3,4% na 3,3% (očekivano 3,2%) i našla se na najnižem nivou od marta 2022. godine. Inflacija u oblasti usluga nepromenjena je i iznosi 4% treći mesec zaredom.

BDP zone evra stagnirao u četvrtom tromesečju; inflacija u zoni evra na godišnjem nivou u januaru smanjena, ali i dalje iznad ciljanog nivoa

BDP u Nemačkoj u četvrtom tromesečju, prema preliminarnim podacima, smanjen je za 0,3% u odnosu na prethodno tromesečje, nakon što je u trećem tromesečju ostao nepromenjen (revidirano sa -0,1%). Godišnja stopa rasta BDP-a u četvrtom tromesečju iznosila je -0,2%, nakon što je na kraju trećeg tromesečja iznosila -0,3%. Oba podatka su bila u skladu sa očekivanjima.

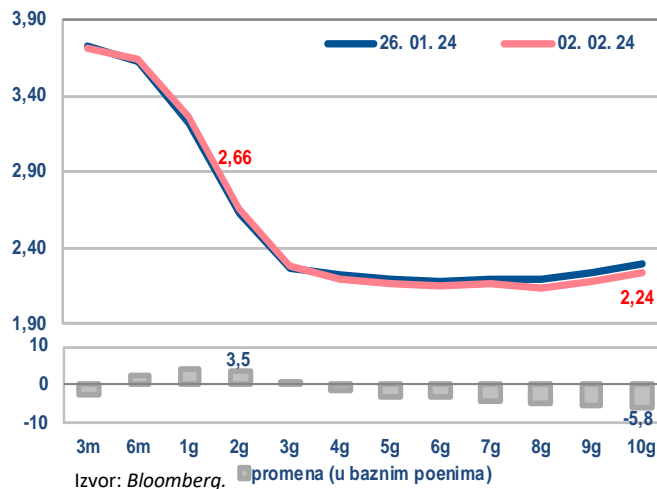
BDP zone evra je, prema preliminarnim podacima, stagnirao u četvrtom tromesečju u odnosu na prethodna tri meseca, dok se očekivalo da se ponovi pad od 0,1% iz trećeg tromesečja. Zona evra je izbegla recesiju, pošto je snažan rast BDP-a u Italiji i Španiji nadoknadio pad privredne aktivnosti u Nemačkoj. Godišnja stopa rasta BDP-a u zoni evra u četvrtom tromesečju 2023. godine iznosila je 0,1%, nakon stagnacije u trećem tromesečju prošle godine i bila je u skladu sa očekivanjima.

Stopa nezaposlenosti u Nemačkoj u januaru je ostala na nepromenjenom nivou (5,8%), dok se očekivalo da se poveća na 5,9%. **Stopa nezaposlenosti u zoni evra** je u januaru iznosila 6,4%, u skladu sa očekivanjima i podatkom iz decembra.

Maloprodaja u Nemačkoj u januaru je smanjena za 1,6% u odnosu na prethodni mesec (očekivano 0,6%), nakon pada od 0,8% u decembru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, maloprodaja je manja za 4,4% (očekivano -1,9%), nakon pada od -1,2% u decembru.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

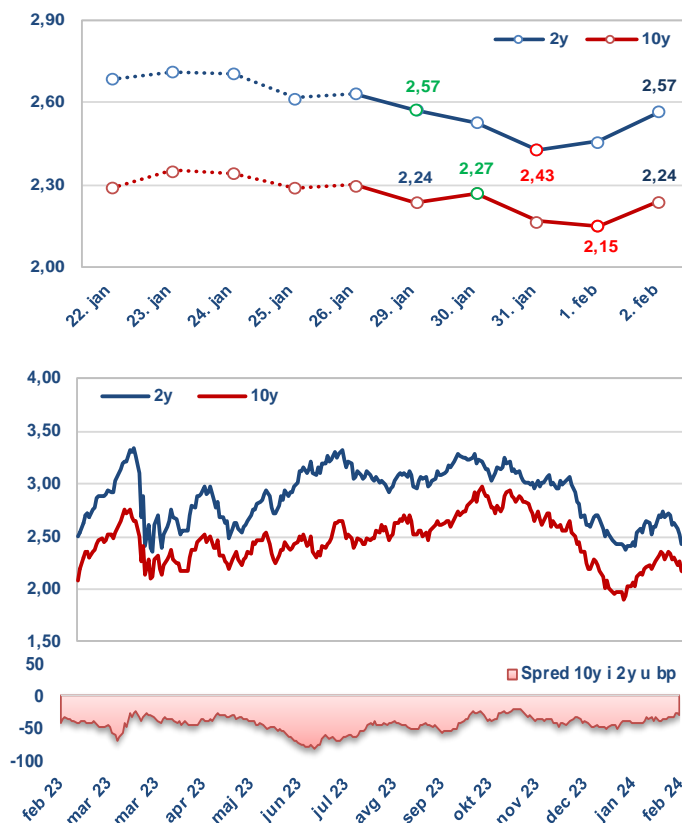
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta BDP-a u Nemačkoj, T/T, preliminarno	4T	-0,3%	-0,3%	0,0%
Stopa rasta potrošačkih cena u zoni evra, G/G, preliminarno	Jan.	2,7%	2,8%	2,9%
Stopa rasta potrošačkih cena u Nemačkoj, G/G, preliminarno	Jan.	3,2%	3,1%	3,8%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

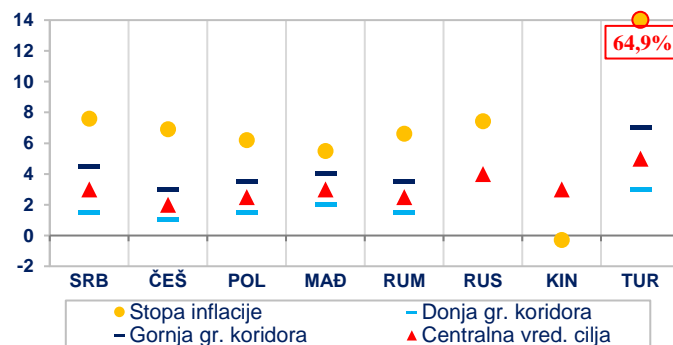
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T1, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13. 7. 2023.	8. 2. 2024.	6,50
Češka (CNB)	6,75	-0,25	21. 12. 2023.	8. 2. 2024.	6,25
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	7. 2. 2024.	5,50
Mađarska (MNB)	10,00	-0,75	30. 1. 2024.	27. 2. 2024.	8,50
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	13. 2. 2024.	7,00
Turska (CBRT)	45,00	2,50	25. 1. 2024.	22. 2. 2024.	45,00
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15. 12. 2023.	16. 2. 2024.	16,00
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15. 8. 2023.	-	-

Izvor: Bloomberg / *T1 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Mađarske je na sastanku 30. januara smanjila referentnu kamatnu stopu za 75 b.p., na nivo od 10,00%, pri čemu su tržišni učesnici očekivali smanjenje od 100 b.p. Očekivano je smanjenje većeg obima usled ranijih komentara viceguvernera Barnabaša Viraga, u kojima je navodio da će se na januarskom sastanku razmotriti smanjenje od 100 b.p. Analitičari smatraju da se Mađarska centralna banka ipak odlučila za smanjenje manje od očekivanog usled promene u percepciji rizika i gotovo kontinuiranog slabljenja forinte u periodu koji je prethodio sastanku. U saopštenju nakon sastanka navodi se da će naredne odluke o smanjenju kamatnih stopa biti zasnovane na makroekonomskim podacima. Viceguverner je ponovio da će na narednom sastanku u februaru razmotriti smanjenje od 75 b.p. i 100 b.p.

Član Monetarnog odbora centralne banke Češke Tomas Holub istakao je da je otvoren za smanjenje referentne kamatne stope za 50 b.p. na narednom sastanku 8. februara (na prethodnom sastanku referentna kamatna stopa smanjena je za 25 b.p., na nivo od 6,75%).

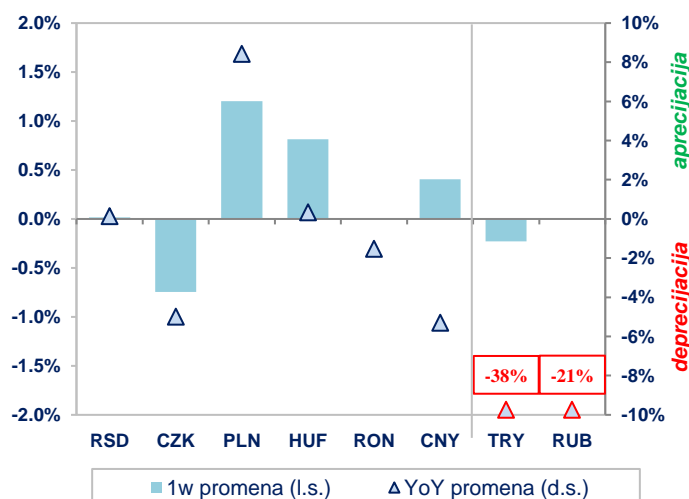
Guverner centralne banke Turske Hafize Gaje Erkan 2. februara neočekivano je podnela ostavku. Na mesto guvernera postavljen je Fatih Karahan, koji je obavljao dužnost viceguvernera od jula 2023. godine. Smatra se da Karahan ima konvencionalne stavove o ekonomskoj politici, tako da analitičari njegovo postavljenje vide kao pokušaj održavanja kontinuiteta restriktivne monetarne politike. Reakcija tržišta je bila umerena, a turska lira je oslabila prema američkom dolaru za 0,2%.

U toku izveštajnog perioda za posmatrane zemlje objavljeni su i sledeći makroekonomski podaci:

- Stopa rasta BDP-a Češke za 2023. godinu prema preliminarnoj proceni iznosi -0,4% YoY, nakon što je u 2022. godini zabeležen rast od 2,4% YoY. Stopa rasta BDP-a u Češkoj u četvrtom tromesečju 2023. godine, prema preliminarnoj proceni, iznosila je -0,2% YoY (0,2% QoQ).
- Stopa rasta BDP-a Poljske za 2023. godinu, prema preliminarnoj proceni, iznosi 0,2% YoY, što je ispod očekivanja tržišnih učesnika od 0,5% YoY, kao i znatno ispod nivoa iz 2022. godine od 5,3% YoY.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	5,990	-6,0	-93,0
Češka	3,641	-19,6	-75,2
Poljska	5,153	-15,8	-49,1
Mađarska	5,849	-18,2	-185,1
Rumunija	6,307	-8,0	-95,1
Turska	24,950	-32,0	1558,0
Kina	2,470	-6,4	-44,5

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

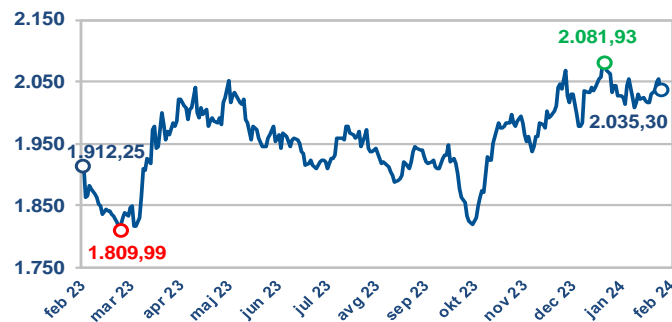
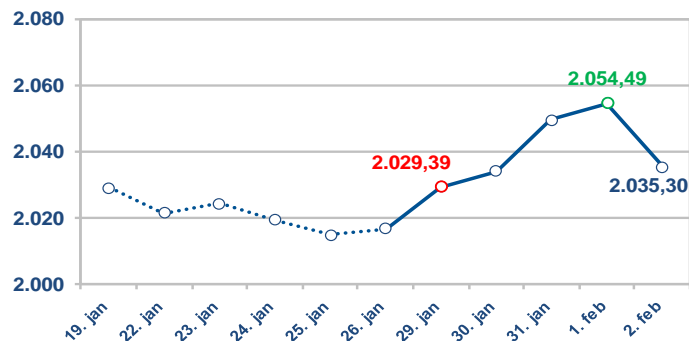
Tokom izveštajnog perioda cena zlata porasla je za 0,92% i kretala se u rasponu od 2.029,39 do 2.054,49 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na rast cene zlata uticali su: eskalacija tenzija na Bliskom istoku nakon pogibije vojnika SAD u napadu dronova na vojnu bazu u Jordanu i najava predsednika SAD da će se vazдушnim udarima uzvratiti na taj napad; optimizam da bi vladini podsticaji u Kini zbog problema na tržištu nekretnina mogli povećati tražnju za zlatom; vest da topionice u Kini smanjuju proizvodnju i odlažu nove projekte zbog pooštavanja snabdevanja sirovinama i zatvaranja velikog rudnika bakra u Panami, kao i pad vrednosti akcija banke *NY Community Bancorp* zbog potencijalnih gubitaka po kreditima na tržištu komercijalnih nekretnina u SAD.

Cena zlata porasla za 0,92% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.035,30 dolara po unci

Na ograničenje daljeg rasta cene zlata, kao i njen znatan pad krajem posmatrane nedelje, uticali su sledeći faktori: upozorenje MMF-a na veći rizik za globalnu ekonomiju ako centralne banke prerano započnu s popuštanjem svojih monetarnih politika; izjave predstavnika FED-a da treba sačekati na dodatne podatke o kretanju inflacije pre ublažavanja monetarne politike; ublažena tržišna očekivanja (nakon sastanka FED-a) o smanjenju stope u martu, kao i rast vrednosti dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD.

3.1 Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

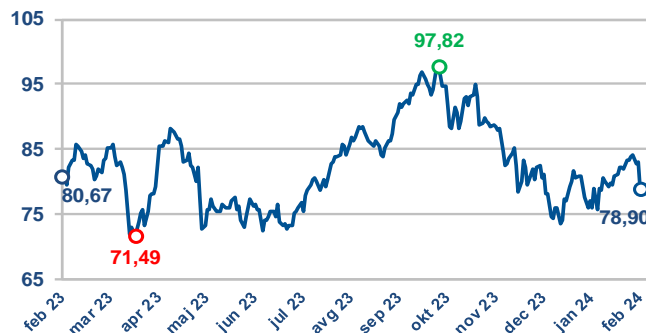
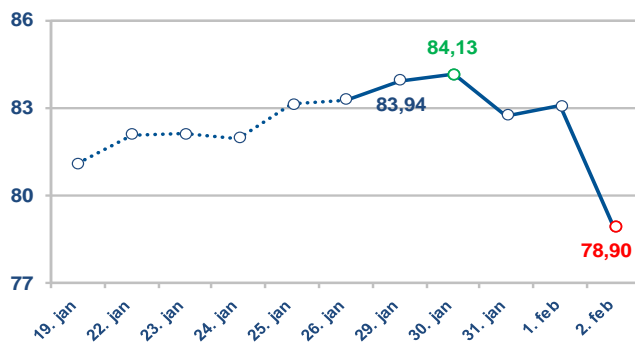
Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa brent od 5,27%, koja se kretala u rasponu od 78,90 do 84,13 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na pad cene nafte uticali su: vest (kasnije je utvrđeno da je netačna) da je Izrael pristao na predlog o prekidu sukoba s Hamasom; vesti o problemima sektora nekretnina u Kini ulaskom u postupak likvidacije kompanije *China Evergrande Group* po nalogu suda; snažan rast ponude nafte od strane proizvođača koji nisu članovi *OPEC*-a; udvostručen rast izvoza nafte iz Saudijske Arabije ka Evropi i isporuka iz Ujedinjenih Arapskih Emirata (najviši nivo od jula 2022); izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) o rastu zaliha nafte, rast vrednosti dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD.

Cena nafte smanjena za 5,27% i na kraju posmatranog perioda iznosila 78,90 dolara po barelu

Na ograničenje značajnijeg pada cene nafte uticali su: napad dronovima militantnih Huta na američku vojnu bazu u Jordanu, pogađanje tankera goriva u Crvenom moru i najava vazдушnih udara SAD i Velike Britanije, što povećava zabrinutost oko mogućeg poremećaja snabdevanja naftom s Bliskog istoka; smanjeni tokovi nafte iz Iraka, Kuvajta, Libije, Rusije, Omana i Venecuele; prekid rada velike rafinerije nafte *BP plc* u Indijani (najveća kompanija u Severnoj Americi i najveća na Srednjem Zapadu); hladno vreme, prekidi struje, zastoji u snabdevanju i manji izvoz američkog tečnog prirodnog gasa.

3.2 Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.